

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

3. Παγκόσμια και Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά

Μαθητές ξεναγοί, δημοσιογράφοι...
Ανάδειξη Τοπικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Ντόκα Αγγλαΐα

Φιλοσοφία – Σκοπιμότητα προγράμματος

Τα σχολεία ως κέντρα πολιτιστικής δραστηριότητας έχουν εκπαιδευτική αξία και μπορούν να συμβάλλουν αποφασιστικά στην πολιτιστική, κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής, αλλά και στην ποιότητα ζωής αποτελώντας μοχλό στην πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου. Τα παιδιά έρχονται σ' επαφή με την κοινωνική πραγματικότητα κυρίως μέσω των ΜΜΕ, καθώς βρίσκονται ολοένα και περισσότερο εκτεθειμένα απέναντι στο μεγάλο όγκο μηνυμάτων. Το σχολείο μπορεί να συμβάλει, αφού έχει τη δυνατότητα να αναρτήσει δικά του ηλεκτρονικά έντυπα στο διαδίκτυο, δημιουργώντας το δικό του ηλεκτρονικό χώρο.

Στόχος του προτεινόμενου προγράμματος είναι η δημιουργία μιας μαθητικής εφημερίδας, ενός διαδραστικού ταξιδιωτικού οδηγού και επιτόπιες ξεναγήσεις για τη μελέτη της Τοπικής Πολιτιστικής κληρονομιάς με τους/τις μαθητές/-ήτριες στο ρόλο του δημοσιογράφου και του ξεναγού. Οι μαθητές/-ήτριες καλούνται μέσα από την αναζήτηση πληροφοριών, τις επιτόπιες έρευνες, τις δημοσιογραφικές αποστολές κ.ά. να γνωρίσουν την Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά με τα ίδια τους τα μάτια. Σ' αυτή τη διαδικασία θα δουν, θα παρατηρήσουν, θα ακούσουν ειδικούς, θα προσπαθήσουν να λύσουν τυχόν προβλήματα, θα επεξεργαστούν τα δεδομένα και θα βγάλουν μόνοι τα συμπεράσματά τους.

Εκτός από τη μαθητική εφημερίδα οι μαθητές/-ήτριες θα φτιάξουν διαδραστικούς ταξιδιωτικούς οδηγούς και στο τέλος θα γίνουν ξεναγοί για τους/τις μικρότερους/ες μαθητές/-ήτριες. Οι διαθεματικές δραστηριότητες που προτείνονται μπορούν να ανταποκριθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στην πολυπολιτισμική πολλαπλότητα, ώστε ο/η μαθητής/-ήτρια να αναπτύξει την προσωπική ταυτότητά του, να συνειδητοποιήσει το μεγαλείο της ανθρώπινης δημιουργίας, κατανοώντας ταυτόχρονα ότι τα διάφορα πολιτιστικά επιτεύγματα είναι αποτέλεσμα συλλογικής προσπάθειας. Ένα πολιτιστικό πρόγραμμα μιας σχολικής μονάδας θεωρείται ότι αποτελεί ένα εργαλείο για τη μελέτη του παρελθόντος και ένα όχημα για την κατάκτηση του μέλλοντος.

Οι μαθητές/-ήτριες έχοντας το ρόλο του δημοσιογράφου, του αρθογράφου και του ξεναγού προσεγγίζουν με γόνιμο και ευεργετικό τρόπο την Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά, αφού τα μνημεία είναι τόποι μνήμης: συνδέουν το παρελθόν με το παρόν και το μέλλον, ενισχύσουν την περιβαλλοντική συνείδηση, διευρύνουν τους ορίζοντες, αποτελούν χώρους ομορφιάς αλλά και κίνητρα για καλλιτεχνική δημιουργία. Τα έργα αυτά είναι θεματοφύλακες αξιών και προτύπων, σημεία προσέγγισης των λαών, εστίες προσέλκυσης τουριστών. Μέσα από το πρόγραμμα αξιοποιούνται εναλλακτικές μορφές παιδαγωγικής πρακτικής, όπως η δουλειά σε ομάδες, η άμεση επαφή με τον έξω κόσμο, η αξιοποίηση της εμπειρίας ως μέσο μάθησης.

Οι μαθητές/-ήτριες εξοικειώνονται με διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος, αλλά και με διαφορετικά επιστημονικά πεδία, εξασκούνται στην παραγωγή λόγου, γραπτού και προφορικού, εφοδιάζονται με τις

Δεξιότητες 21^{ου} αιώνα (4cs), της Ζωής, του Νου, της Τεχνολογίας και της Επιστήμης.

Παρά τις δυσκολίες της υλοποίησης, η δημιουργία μιας μαθητικής εφημερίδας, ενός ταξιδιωτικού οδηγού για την Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά, δημιουργεί μια σχολική κουλτούρα, δίνοντας ένα διαφορετικό χαρακτήρα στο σχολείο μετατρέποντάς το σε πόλο έλξης, σε ένα δημιουργικό χώρο έκφρασης, γεγονός που απουσιάζει από το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον.

Οι μαθητικές εφημερίδες, οι διαδραστικοί ταξιδιωτικοί οδηγοί μπορούν να κοινοποιηθούν με οικονομικό και εύκολο τρόπο στο κοινό χρησιμοποιώντας τα ψηφιακά μέσα π.χ το ιστολόγιο του σχολείου. Ωστόσο η εξεύρεση χορηγιών, σε περίοδο οικονομικής και πολιτισμικής κρίσης παρότι είναι δύσκολη υπόθεση και δεν αναλύεται στο συγκεκριμένο πρόγραμμα, θα πρέπει να αρχίσει να καλλιεργείται.

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Οι μαθητές/-ήτριες θα πρέπει να ξέρουν καλά τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή και συγκεκριμένα των προγραμμάτων Word και Power Point. Το πρόγραμμα μπορεί να πραγματοποιηθεί και στις τάξεις του Γυμνασίου, στο πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, της Τοπικής Ιστορίας, της Γλώσσας, των Θρησκευτικών. Τα συγκεκριμένα εργαστήρια **θα πρέπει να πραγματοποιηθούν σε μια χρονική περίοδο όπου ο/η εκπαιδευτικός θα γνωρίζει καλά τους/τις μαθητές/-ήτριες, τις δυνατότητες και τις ανάγκες τους. Τα εργαστήρια μπορούν να πραγματοποιηθούν σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς Ειδικοτήτων, αλλά και σε συνεργασία με άλλες τάξεις.**

Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές: Τοπική Ιστορία, Γλώσσα, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, Αισθητική Αγωγή, ΤΠΕ, Θρησκευτικά, Γεωγραφία, Μουσική

Εκπαιδευτικά λογισμικά και ΤΠΕ που αξιοποιούνται: Μηχανή Αναζήτησης Chrome, Λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης Smartools, Canva, δημιουργία ψηφιακής αφίσας postermymwall, Microsoft Word, Power point.

Υλικοτεχνική υποδομή: Εργαστήριο υπολογιστών ή Φορητοί υπολογιστές (laptop) με σύνδεση στο διαδίκτυο και εγκατεστημένα τα ανάλογα λογισμικά και προγράμματα, εκτυπωτής, χαρτί μέτρου, φωτογραφική μηχανή.

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:
Θεματική	Φροντίζω το Περιβάλλον	Υποθεματική	Τοπική πολιτιστική κληρονομιά
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Ε΄, ΣΤ΄ Δημοτικού & Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου		
Τίτλος	Μαθητές ξεναγοί, δημοσιογράφοι... Ανάδειξη Τοπικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου			
<p>A) Δεξιότητες 21ου αιώνα (4cs) A1. Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα (4cs) (Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα) A2. Ψηφιακή μάθηση 21ου αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον) (Ψηφιακή επικοινωνία, Ψηφιακή δημιουργικότητα, Ψηφιακή κριτική σκέψη)</p> <p>B) Δεξιότητες ζωής B1. Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (Κοινωνικές δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Πολιτειότητα, Υπευθυνότητα) B2. Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας (Ασφαλής πλοήγηση στο διαδίκτυο)</p> <p>Γ) Δεξιότητες της τεχνολογίας, της μηχανικής και της επιστήμης Γ1. Δεξιότητες της τεχνολογίας (Δεξιότητες δημιουργίας και διαμοιρασμού ψηφιακών δημιουργημάτων, Δεξιότητες ανάλυσης και παραγωγής περιεχομένου σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα, Δεξιότητες διεπιστημονικής και διαθεματικής χρήσης των νέων τεχνολογιών)</p> <p>Δ) Δεξιότητες του νου Δ1. Στρατηγική Σκέψη (Οργανωσιακή σκέψη, Επίλυση προβλημάτων) Δ2. Πλάγια σκέψη (Δημιουργική, παραγωγική, ολιστική σκέψη) Δ4. Κατασκευές</p>			
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	Παγκόσμια και Τοπική πολιτιστική κληρονομιά		

Η Ελλάδα πρέπει να πρωταγωνιστεί για τον πολιτισμό. Η Ελλάδα, αυτό είναι η κληρονομιά της, αυτό είναι η περιουσία της και αν το χάσουμε αυτό δεν είμαστε ΚΑΝΕΙΣ.

Μελίνα Μερκούρη, 1920-1994, Ελληνίδα ηθοποιός και πολιτικός

Ο πολιτισμός δεν κληρονομείται, κατακτάται.

Αντρέ Μαλρώ, 1901-1976, Γάλλος συγγραφέας & πολιτικός

Ο πολιτισμός δεν κληρονομείται. Κάθε γενιά πρέπει να τον μάθει και να τον κερδίσει από την αρχή.

Γουίλ Ντυράν, 1885-1981, Αμερικανός ιστορικός & φιλόσοφος

1 ^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
Σχολείο:		Τμήμα:	Ημερομηνία:
Θεματική:	Φροντίζω το Περιβάλλον	Υποθεματική:	Πολιτιστική κληρονομιά
ΒΑΘΜΙΔΑ/Τάξεις που συμμετέχουν:			
Τίτλος:	Μαθαίνουμε την Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά του τόπου μας		
Δεξιότητες στόχευσης εργαστηρίου:	Παρατήρηση, Αναλυτική και Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική:	Παγκόσμια και Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές/-ήτριες κινητοποιούνται να σκεφτούν κριτικά, να προβληματιστούν, να ευαισθητοποιηθούν, να διατυπώσουν σκέψεις, να εκφράσουν τις απόψεις τους ως προς τον **ορισμό της Τοπικής Πολιτιστικής κληρονομιάς και να βρουν παραδείγματα του τόπου τους**. Να αναγνωρίζουν τις διαφορετικές μορφές της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Οι μαθητές/-ήτριες παρακολουθούν σχετικό βίντεο <https://video.link/w/yGyvc> και κρατούν σημειώσεις. Ο/Η εκπαιδευτικός κάνει ερωτήσεις, ώστε οι μαθητές/-ήτριες να κατανοήσουν καλύτερα **τι σημαίνει Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά**. Σε χαρτί του μέτρου γράφει τις τέσσερις κατηγορίες της Πολιτιστικής κληρονομιάς: υλική, άυλη, φυσική και ψηφιακή κληρονομιά και τι σημαίνει η καθεμία. Στη συνέχεια ζητάει να **πουν παραδείγματα για τις τέσσερις κατηγορίες και να αιτιολογήσουν τις προτάσεις τους**.

Αν δυσκολεύονται οι μαθητές/-ήτριες ο/η εκπαιδευτικός **γράφει 10-20 λέξεις – κλειδιά** στον πίνακα και ζητάει από τους/τις μαθητές/-ήτριες να τις εντάξουν στις κατηγορίες. Ακολουθεί διαλογική συζήτηση και καταιγισμός απαντήσεων οι οποίες καταγράφονται από τον/την εκπαιδευτικό στο χαρτί του μέτρου δημιουργώντας έτσι **έναν εννοιολογικό χάρτη**. Μπορεί σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό της Πληροφορικής να δημιουργηθεί και **ψηφιακός εννοιολογικός χάρτης** με το λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης Smartools <https://cmap.ihmc.us/>. Οι απαντήσεις των παιδιών, μέσα από συζήτηση και κοινή συμφωνία, εντάσσονται στις αντίστοιχες κατηγορίες. Ο **εννοιολογικός χάρτης** αναρτάται σε **εμφανές σημείο** στην τάξη.

2 ^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
Σχολείο:		Τμήμα:	Ημερομηνία:
Θεματική:	Φροντίζω το Περιβάλλον	Υποθεματική:	Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά
ΒΑΘΜΙΔΑ/Τάξεις που συμμετέχουν:			
Τίτλος:	Αναζητούμε στο διαδίκτυο την Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά του τόπου μας		
Δεξιότητες στόχευσης εργαστηρίου:	Συνεργασία, Παρατήρηση, Ψηφιακή Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Δεξιότητες διεπιστημονικής και διαθεματικής χρήσης των νέων τεχνολογιών		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική:	Παγκόσμια και Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές/-ήτριες συνεργάζονται, επικοινωνούν, αναζητούν πληροφορίες και μαθαίνουν τα μνημεία, τα τοπία, τη λαογραφία, τις παραδόσεις και τέλος τη «φυσική» κληρονομιά του τόπου τους, που περιλαμβάνει σημαντικά πολιτιστικά τοπία και βιοποικιλότητα.

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Χωρισμός μαθητών/-ητριών σε ομάδες των 3-4 ατόμων. Κάθε μέλος της ομάδας αναλαμβάνει έναν ρόλο: α) Συντονιστής (συντονίζει τη διαδικασία) β) Γραμματέας (αντιγραφή και επικόλληση) γ) Αναλυτές (αναλύουν και κρίνουν τις επιλογές). Ο/Η εκπαιδευτικός αναθέτει σε **κάθε ομάδα μία κατηγορία πολιτιστικής κληρονομιάς (υλική, άυλη, φυσική και ψηφιακή κληρονομιά).** Κάθε ομάδα περιηγείται με το **Google Earth** σε ιστορικά μνημεία, τοπία του τόπου τους κ.ά. **Αναζητά πληροφορίες** στο διαδίκτυο, φωτογραφίες, άρθρα, ρεπορτάζ, συνεντεύξεις, σκίτσα, εικόνες, ώστε να καλυφθούν όλες οι κατηγορίες πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι ομάδες δημιουργούν ηλεκτρονικούς φακέλους ανά κατηγορία.

Στη συνέχεια ο εκπρόσωπος κάθε ομάδας **παρουσιάζει στην «ολομέλεια της τάξης»** το υλικό που συγκέντρωσαν, ενώ δέχονται ερωτήσεις και αξιολόγηση για τις επιλογές τους. Όλοι μαζί **διαλέγουν τα τρία καλύτερα** από κάθε κατηγορία (εναλλακτικά συμπληρώνεται το 1^ο και το 2^ο Φύλλο Εργασίας). Αν υπάρχουν απορίες, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί με ερωτήσεις να καθοδηγήσει σε ποια κατηγορία κληρονομιάς ανήκει το υλικό που συγκέντρωσαν. Στη συνέχεια **εμπλουτίζεται ο εννοιολογικός χάρτης με τις νέες γνώσεις**, πληροφορίες των μαθητών που υπάρχουν ήδη αναρτημένος στον τοίχο. **Επέκταση: Συζήτηση ή συνέντευξη με επιστήμονες** για το ρόλο της Τοπικής Πολιτιστικής κληρονομιάς και τα ιστορικά μνημεία της περιοχής. Συζήτηση για την **ασφάλεια στο διαδίκτυο** και τα **πνευματικά δικαιώματα**.

3 ^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
Σχολείο:		Τμήμα:	Ημερομηνία:
Θεματική:	Φροντίζω το Περιβάλλον	Υποθεματική:	Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά
ΒΑΘΜΙΔΑ/Τάξεις που συμμετέχουν:			
Τίτλος:	Προετοιμαζόμαστε για να δημιουργήσουμε μαθητική εφημερίδα		
Δεξιότητες στόχευσης εργαστηρίου:	Αναλυτική και κριτική σκέψη, Παραγωγική μάθηση μέσω της δημιουργικότητας, Κοινωνικές δεξιότητες, Πολιτειότητα Συνεργασία, Παρατήρηση, Ψηφιακή Κριτική σκέψη		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική:	Παγκόσμια και Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές/-ήτριες να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με τον τύπο, τα ΜΜΕ, να μάθουν να σχολιάζουν, να έχουν το θάρρος να διατυπώνουν την άποψή τους, να μάθουν τον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας.

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Ο/η εκπαιδευτικός φέρνει στην τάξη διάφορες εφημερίδες (σχολική, ημερήσια, κυριακάτικη, τοπική) και ταξιδιωτικούς οδηγούς ή ένθετα αφιερώματα σε ιστορικά μνημεία της περιοχής. Οι μαθητές/-ήτριες μέσα από ερωτήσεις προσπαθούν να κατανοήσουν τη μορφή μιας εφημερίδας (πρωτοσέλιδο, τίτλοι κ.ά.), ενός άρθρου, ρεπορτάζ, ταξιδιωτικού οδηγού. Για μεγαλύτερη ποικιλία δείχνουμε σχολικές εφημερίδες σχολείων στο διαδίκτυο. Ακολουθεί διαλογική συζήτηση για την αντικειμενικότητα και την αμεροληψία του δημοσιογράφου.

Χωρισμός μαθητών/-ητριών σε ομάδες των 3-4 ατόμων. Κάθε ομάδα επιλέγει μία κατηγορία πολιτιστικής κληρονομιάς (υλική, άυλη, φυσική και ψηφιακή κληρονομιά) με την οποία θα ασχοληθεί για να ετοιμάσει μια μαθητική εφημερίδα αφιερωμένη σε αυτή.

Ο/Η εκπαιδευτικός παρουσιάζει μια σειρά από έτοιμα πρότυπα αρχείων Microsoft Word για σχολικές εφημερίδες τα οποία μπορούν εύκολα να επεξεργαστούν οι μαθητές/-ήτριες. Κάθε ομάδα διαλέγει το πρότυπο αρχείο στο οποίο θα δουλέψει (πρώτο, δεύτερο, τρίτο)¹ και βρίσκει τον τίτλο της μαθητικής εφημερίδας. **Επέκταση:** Επιτόπιες επισκέψεις σε ιστορικά μνημεία του τόπου, δημοσιογραφικές αποστολές και παρατήρηση. Συζήτηση για την ασφάλεια στο διαδίκτυο και την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας.

¹ Πηγή: <https://edtech.gr/school-newspaper/>

4 ^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
Σχολείο:		Τμήμα:	Ημερομηνία:
Θεματική:	Φροντίζω το Περιβάλλον	Υποθεματική:	Οικολογική συνείδηση, Βιώσιμη ανάπτυξη
ΒΑΘΜΙΔΑ/Τάξεις που συμμετέχουν:			
Τίτλος:	Δημιουργούμε ψηφιακή μαθητική εφημερίδα		
Δεξιότητες στόχευσης εργαστηρίου:	Επίλυση προβλημάτων, Πρωτοβουλία, Οργανωτική ικανότητα, Στρατηγική σκέψη, Πλάγια σκέψη		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική:	Παγκόσμια και Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές/-ήτριες να μάθουν να παράγουν γραπτό λόγο και πολυτροπικά κείμενα, να αρθρώσουν τον προσωπικό τους λόγο, να αυτενεργήσουν, να δώσουν το δικό τους στίγμα για θέματα που αφορούν την Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά, τα ιστορικά μνημεία του τόπου τους, να καταγράψουν, να επεξεργαστούν δεδομένα, **να αισθανθούν τη χαρά της δημιουργίας**, προκειμένου να επιτύχουν το καλύτερο αποτέλεσμα.

Δραστηριότητες - (ενδεικτικές)

Οι μαθητές/-ήτριες ανά ομάδες διαβάζουν τα κείμενα που έχουν διαλέξει. Ο **κάθε μαθητής της ομάδας αναλαμβάνει να γράψει για όποιο θέμα του αρέσει, δίνοντας το δικό του στίγμα**. Μπορεί να είναι άρθρο, γράμμα στο δήμαρχο, ρεπορτάζ για κάποια φυσική καταστροφή μνημείου, τη λήψη μέτρων για κάποιο ιστορικό κτήριο, την προστασία κάποιας φυσικής ομορφιάς, παραδόσεις, έθιμα, τη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής κ.ά. **Μπορούν να αξιοποιήσουν εικόνες από το διαδίκτυο βάζοντας την πηγή. Θα πρέπει να αποτυπώσουν την άποψή τους**, να σχολιάσουν αντικειμενικά, να προβληματίσουν και να κινητοποιήσουν, αν χρειάζεται το κοινό.

Στη συνέχεια, κάθε μέλος της ομάδας αναλαμβάνει ένα ρόλο: α) Συντονιστής και εκπρόσωπος β) Γραμματέας γ) Αναλυτής. Με βάση το πρότυπο **αρχείο Microsoft Word (πρώτο, δεύτερο, τρίτο)**² για σχολικές εφημερίδες που έχουν επιλέξει ανά ομάδα, ενσωματώνουν τα κείμενά τους και **κάνουν τη μορφοποίηση που επιθυμούν** (εναλλακτικά συμπληρώνουν το 3^ο και το 4^ο Φύλλο Εργασίας). Στην **ολομέλεια της τάξης** η κάθε ομάδα παρουσιάζει τη μαθητική εφημερίδα που έχει δημιουργήσει και δέχεται την αξιολόγηση, τις επισημάνσεις και τις διορθώσεις από τις άλλες ομάδες.

Επέκταση: Συνέντευξη από έναν δημοσιογράφο της τοπικής κοινωνίας.

² Πηγή: <https://edtech.gr/school-newspaper/>

5 ^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
Σχολείο:		Τμήμα:	Ημερομηνία:
Θεματική:	Φροντίζω το Περιβάλλον	Υποθεματική:	Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά
ΒΑΘΜΙΔΑ/Τάξεις που συμμετέχουν:			
Τίτλος:	Κατασκευάζουμε ψηφιακό ταξιδιωτικό οδηγό		
Δεξιότητες στόχευσης εργαστηρίου:	Οργανωτική ικανότητα, Συνεργασία, Δημιουργικότητα, Ψηφιακή κριτική σκέψη, Παραγωγική μάθηση μέσω τέχνης, Δεξιότητες ανάλυσης περιεχομένου σε ηλεκτρονικά μέσα		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική:	Παγκόσμια και Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές/-ήτριες να δημιουργήσουν πολυτροπικά κείμενα που να ανταποκρίνονται στον επικοινωνιακό τους σκοπό, **να μάθουν να δίνουν οδηγίες, να δημιουργήσουν έναν ταξιδιωτικό οδηγό αποτυπώνοντας τα ιστορικά μνημεία του τόπου τους, την Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά. Να αισθανθούν τη χαρά της δημιουργίας ως συγγραφείς αλλά και ως σχεδιαστές, δημιουργώντας έναν ταξιδιωτικό οδηγό.**

Δραστηριότητες - (ενδεικτικές)

Ο/Η εκπαιδευτικός παρουσιάζει διάφορους ψηφιακούς ταξιδιωτικούς οδηγούς π.χ. <https://view.genial.ly/5ecee71eca7e520d8ded7805/interactive-image-ta3idi-stoys-gargalianoys>. Ακολουθεί διαλογική συζήτηση και καταιγισμός ιδεών και προσωπικών εμπειριών.

Στη συνέχεια **κάθε ομάδα** αναλαμβάνει να ασχοληθεί με μια κατηγορία πολιτιστικής κληρονομιάς ίδια με αυτήν που είχε επιλέξει στο 2^ο Εργαστήριο (**υλική, άυλη, φυσική και ψηφιακή κληρονομιά**). Κάθε Ομάδα φτιάχνει έναν ταξιδιωτικό οδηγό με το ψηφιακό διαδικτυακό εργαλείο **Genially** που επιτρέπει τη δημιουργία διαδραστικού υλικού <https://www.genial.ly/>

Στο συγκεκριμένο εργαστήριο μπορούν να συνεισφέρουν και οι εκπαιδευτικοί Ειδικότητας. Ο/Η εκπαιδευτικός Πληροφορικής αναλαμβάνει να μάθει στα παιδιά τη χρήση του συγκεκριμένου ψηφιακού εργαλείου ή κάποιου άλλου. Με τον εκπαιδευτικό της Αισθητικής Αγωγής μπορούν να δημιουργήσουν και προσωπικά δικά τους έργα. **Επέκταση:** Στο τέλος μπορεί να γίνει και συνένωση όλων των έργων. Στις μεγάλες τάξεις, επειδή οι μαθητές/ήτριες κάνουν αγγλικά, γαλλικά και γερμανικά, μπορούν να μετατρέψουν τον ταξιδιωτικό οδηγό στην αγγλική, γαλλική και γερμανική γλώσσα με τους εκπαιδευτικούς των αντίστοιχων Ειδικοτήτων.

6 ^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
Σχολείο:		Τμήμα:	Ημερομηνία:
Θεματική:	Φροντίζω το Περιβάλλον	Υποθεματική:	Βιώσιμη ανάπτυξη
ΒΑΘΜΙΔΑ/Τάξεις που συμμετέχουν:			
Τίτλος:	Οι μαθητές ξεναγούν...		
Δεξιότητες στόχευσης εργαστηρίου:	Οργανωτική ικανότητα, Υπευθυνότητα, Ευελιξία και Προσαρμοστικότητα, Αυτονομία, Πρωτοβουλία, Επικοινωνία, Ενσυναίσθηση		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική:	Παγκόσμια και Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές/-ήτριες να εντοπίσουν στην ευρύτερη περιοχή, όπου βρίσκεται η σχολική μονάδα, ιστορικά μνημεία του τόπου τους, λαογραφικά μουσεία που έχουν υλικό για την Τοπική Πολιτιστική παράδοση, **να οργανώσουν μια ξενάγηση, να καλλιεργήσουν τον προφορικό λόγο**, να αντιληφθούν την αλληλεπίδραση του περιβάλλοντος με τις δραστηριότητες του ανθρώπου.

Δραστηριότητες - (ενδεικτικές)

Συζητάμε με τους/τις μαθητές/-ήτριες και αποφασίζουμε **ποιο ιστορικό μνημείο, κτήριο, τοπίο φυσικού κάλλους, λαογραφικό μουσείο μπορούμε να επισκεφτούμε** στην πόλη ή στην ευρύτερη περιοχή που ζουν οι μαθητές/-ήτριες. Επίσης γίνεται μια διαλογική συζήτηση, αν χρειάζεται μεταφορικό μέσο και τέλος **ποια τάξη της σχολικής μονάδας θα ξεναγήσουμε. Απαιτείται η συνεργασία των εκπαιδευτικών διαφορετικών τάξεων.**

Ο/Η εκπαιδευτικός έχει ετοιμάσει κάποιες ερωτήσεις, ώστε οι μαθητές/-ήτριες να **κατανοήσουν καλύτερα τι πληροφορίες θα πρέπει να πουν στους/στις συμμαθητές/-ήτριές τους**, οι οποίες καταγράφονται σε χαρτί του μέτρου. Επίσης ο/η εκπαιδευτικός ενημερώνει για τον αριθμό των μαθητών της άλλης τάξης που θα ξεναγήσουν, ώστε να τους χωρίσουν σε ομάδες. **Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να ξεναγήσει μια ομάδα από την άλλη τάξη.**

Χωρισμός μαθητών/-ητριών σε ομάδες των 3-4 ατόμων. Κάθε ομάδα προετοιμάζεται για την ξενάγηση παρουσιάζοντας το κείμενο στην ολομέλεια της τάξης, ανταλλάσσοντας προτάσεις και απόψεις. Ορίζεται η ημέρα, η ώρα που θα πραγματοποιηθεί η εκπαιδευτική εκδρομή και ξενάγηση. **Επέκταση:** Θα μπορούσε να προηγηθεί επιτόπια έρευνα και πρόβα ξενάγησης ως ένα είδος εκπαιδευτικής εκδρομής.

7 ^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
Σχολείο:		Τμήμα:	Ημερομηνία:
Θεματική:	Φροντίζω το Περιβάλλον	Υποθεματική:	Οικολογική συνείδηση
ΒΑΘΜΙΔΑ/Τάξεις που συμμετέχουν:			
Τίτλος:	Αξιολογούν, αξιολογούνται και αναστοχάζονται		
Δεξιότητες στόχευσης εργαστηρίου:	Συνεργασία, Υπευθυνότητα, Αυτονομία, Πρωτοβουλία, Επικοινωνία, Ενσυναίσθηση		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική:	Παγκόσμια και Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές/-ήτριες να αποτιμήσουν τις προσπάθειες τους, **να επισημάνουν τα δυνατά σημεία και άλλα στα οποία θα μπορούσαν να βελτιωθούν**, να αναλάβουν την ευθύνη της μάθησής τους, να αναγνωρίσουν τα βήματα που θεωρούνται απαραίτητα για την ατομική τους βελτίωση, να αναπτύξουν και να χρησιμοποιήσουν τις κατάλληλες κάθε φορά στρατηγικές για την επίλυση προβλημάτων και καταστάσεων, **να οικοδομήσουν την αυτοεκτίμησή τους, να αναπτύξουν εσωτερικά κίνητρα.**

Δραστηριότητες - (ενδεικτικές)

Δημιουργείται ένας κύκλος αναστοχασμού με τους/τις μαθητές/-ήτριες που συμμετείχαν. Γίνεται συζήτηση και τίθενται ερωτήματα (Ποιος/α; Τι; Πού; Πότε; Γιατί; Πώς;). Αξιοποιούνται ως υπόμνηση ομαδικές εργασίες, τα πινακάκια από τα εργαστήρια, διατυπώνουν όλα τα παιδιά τις απόψεις τους, δείχνουν στοιχεία από τον ατομικό τους φάκελο με χρονολογική σειρά, φωτογραφίες, ψηφιακό υλικό που δημιούργησαν κ.ά. Δίνονται Φύλλα Αυτοαξιολόγησης και Ετεροαξιολόγησης ομάδων.

Στον κύκλο αναστοχασμού μπορούν να καλέσουν και τους/τις συμμαθητές/-ήτριες που ξενάγησαν από άλλες τάξεις, όπου θα κάνουν τους δικούς τους σχολιασμούς. Επίσης μπορούν να παρευρίσκονται (όπου είναι εφικτό) όλοι οι εκπαιδευτικοί Ειδικοτήτων που συμμετείχαν. Οι εκπαιδευτικοί μεταξύ τους μπορούν να θέσουν ερωτήσεις αξιολόγησης - επίτευξης των δικών τους ενεργειών π.χ. Αν επιτεύχθηκαν όλοι οι στόχοι του προγράμματος, τι μπορούσαν αυτοί να κάνουν καλύτερα, ποιες δραστηριότητες ήταν εύκολες ή δύσκολες να πραγματοποιηθούν και να θέσουν προτάσεις βελτίωσης. **Επέκταση:** Μπορούν να οργανώσουν μια δεύτερη ξενάγηση έχοντας βελτιώσει κάποια σημεία και κρατήσει τα βήματα που οδήγησαν στην ατομική τους βελτίωση.

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις/

- Πολιτιστική κληρονομιά (Βικιπαίδεια)
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%BA%CE%BB%CE%B7%CF%81%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%AC
- School Education Gateway Η διαδικτυακή πλατφόρμα της Ευρώπης για τη σχολική εκπαίδευση <https://www.schooleducationgateway.eu/el/pub/resources/tutorials/learn-to-connect-and-reflect.htm>
- Ευρωπαϊκό έτος Πολιτιστικής κληρονομιάς https://europa.eu/cultural-heritage/european-year-cultural-heritage_el.html
- Άυλη Πολιτιστική κληρονομιά
<http://ayla.culture.gr/%ce%b1%cf%81%cf%87%ce%b9%ce%ba%ce%ae/>
- Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
<https://www.culture.gov.gr/el/SitePages/default.aspx>
- Αρχές Δεοντολογίας Δημοσιογραφίας <https://www.esiea.gr/arxes-deontologias/>
- Εθνικό κέντρο Οπτικοακουστικών μέσων και Επικοινωνίας
<https://www.ekome.media/el/>
- Μουσεία, Μνημεία, Αρχαιολογικοί χώροι <http://odysseus.culture.gr/h/1/gh10.jsp>
- Διαδραστικός Πολιτιστικός χάρτης της Ελλάδας
<http://odysseus.culture.gr/a/map/gmaps.jsp>
- Λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης Cmaptools, αφίσας postermypwall
<https://cmap.ihmc.us/>, <https://www.postermypwall.com/>
- Εκπαιδευτική τεχνολογία και ψηφιακά εργαλεία μάθησης <https://edtech.gr/>
- Ενδεικτικός ταξιδιωτικός οδηγός (μαθητικός)
<https://view.genial.ly/5ecee71eca7e520d8ded7805/interactive-image-ta3idi-stoys-gargalianoys>
- Λογισμικό δημιουργίας διαδραστικού υλικού Genially <https://edtech.gr/genially/>
- Χρήσιμες οδηγίες και έτοιμα πρότυπα για τη δημιουργία σχολικής εφημερίδας
<https://edtech.gr/school-newspaper/>
- ΙΕΠ Εισαγωγικές έννοιες στη Διαφοροποιημένη διδασκαλία
<https://elearning.iep.edu.gr/study/mod/book/view.php?id=1214&chapterid=36>

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

- Μουσεία, Εφορείες Αρχαιοτήτων
- Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ)
- Τοπικοί Πολιτιστικοί Σύλλογοι, Τοπικές περιβαλλοντικές οργανώσεις
- Σχολές ΑΕΙ, Ειδικοί επιστήμονες, όπως: ιστορικός, μουσειολόγος, βιβλιοθηκονόμος, αρχαιολόγος, επικοινωνιολόγος, γλωσσολόγος.
- Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων
- Δήμος, Περιφέρεια

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & Αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Οι εκπαιδευτικοί που θα συνεργαστούν για να υλοποιήσουν τα συγκεκριμένα εργαστήρια μπορούν να αποτιμήσουν αν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι του συγκεκριμένου προγράμματος τόσο κατά τη διάρκεια της εμπέδωσης με τις δραστηριότητες που θα υλοποιηθούν, όσο και από την ισότιμη συμμετοχή όλων των μαθητών/-ητριών κατά την υλοποίηση των διαθεματικών δραστηριοτήτων.

Δημιουργείται ένα κύκλος αναστοχασμού με τους/τις μαθητές/-ήτριες όπου τίθενται ερωτήματα (βλ. 7^ο Εργαστήριο, ενδεικτικά ερωτήματα παρακάτω). Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να κρατήσουν σημειώσεις, να συζητήσουν με τα παιδιά, να αναστοχαστούν τι καλύτερο θα μπορούσε να είχε γίνει. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει και τα πινακάκια από κάθε εργαστήριο υπενθυμίζοντας στους/στις μαθητές/-ήτριες τον τίτλο, τις δεξιότητες που καλλιεργήθηκαν, ποιες άλλες τάξεις συμμετείχαν κ.ά. Κάθε εκπαιδευτικός μπορεί να επισημάνει λάθη, τυχόν παραλείψεις και να προτείνει βελτιώσεις σε πιθανή συνέχιση του προγράμματος.

Ερωτήματα

Ποιος/α;

- Ποια ομάδα συνεργάστηκε καλύτερα και γιατί;
- Ποια ομάδα παρουσίασε με τρόπο κατανοητό την εργασία της;
- Ποιος είναι ο τρόπος με τον οποίο θα προστατεύσετε τα ιστορικά μνημεία του τόπου σας;

Τι;

- Τι ήξερες πριν για το θέμα;
- Τι επιχειρήματα υπέρ / κατά των συγκεκριμένων εργαστηρίων υπάρχουν;
- Τι μπορείτε να συμβουλέψετε τους/τις συμμαθητές/-ήτριές σας προκειμένου να συμβάλλουν στη διαφύλαξη της Τοπικής Πολιτιστικής κληρονομιάς;
- Τι θα αλλάζατε; Τι θα ακολουθούσατε και πάλι;
- Τι καινούριο μάθατε;

Πού;

- Πού θα σας ωφελήσουν αυτές οι δεξιότητες που αποκτήσατε στην καθημερινή σας ζωή; Αναφέρετε καθημερινά παραδείγματα.
- Πού μπορείτε να μάθετε περισσότερα για τα ιστορικά μνημεία του τόπου σας;
- Πού δυσκολευτήκατε;

Πότε;

- Πότε περάσατε καλύτερα;
- Πότε αισθανθήκατε χαλιά;

Γιατί;

- Γιατί σας άρεσαν οι συγκεκριμένες δραστηριότητες;

- Γιατί δυσκολευτήκατε;
- Γιατί θεωρείτε ότι πρέπει να υπάρχει σεβασμός στα ιστορικά μνημεία του τόπου σας;

Πώς;

- Πώς αντιμετωπίσατε τις δυσκολίες που συναντήσατε;
- Πώς βοηθήσατε τους/τις συμμαθητές/-ήτριες που δυσκολεύτηκαν;

Εναλλακτικά χορηγούνται ερωτηματολόγια (βλ. Φύλλα Αυτοαξιολόγησης) πριν την εφαρμογή και μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος στους/στις μαθητές/-ήτριες της τάξης που εφαρμόζεται το συγκεκριμένο πρόγραμμα, αλλά και στην τάξη που ξεναγήθηκε.

Εκδηλώσεις διάχυσης

«Δημοσιοποίηση του προγράμματος»

Οι μαθητές/-ήτριες δημιουργούν συνεργατικά ανά ομάδες ένα πόστερ με τις κατηγορίες της Τοπικής Πολιτιστικής κληρονομιάς (**υλική, άυλη, φυσική και ψηφιακή κληρονομιά**) βάζοντας φωτογραφίες από τα μνημεία της περιοχής τη λαογραφία, τις παραδόσεις και τέλος τη «φυσική» κληρονομιά του τόπου τους ([ενδεικτική δομή πόστερ](#)). Αναρτούν φωτογραφίες από τις δράσεις τους, το πόστερ, τη μαθητική εφημερίδα, τους διαδραστικούς ταξιδιωτικούς οδηγούς στο ιστολόγιο του σχολείου.

«Εκπαιδευτική εκδρομή και ξενάγηση σε ιστορικό μνημείο ή σε αρχαιολογικό χώρο από μαθητές/-ήτριες»

Οι μαθητές/-ήτριες μπορούν να παρουσιάσουν στους γονείς όλη την πορεία του προγράμματος σε εκδήλωση που θα πραγματοποιηθεί σε αίθουσα της σχολικής μονάδας. Επίσης μπορεί να οργανωθεί σε συνεργασία με τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων εκπαιδευτική εκδρομή σε κάποιο ιστορικό μνημείο του τόπου ή σε αρχαιολογικό χώρο, όπου οι μαθητές/-ήτριες θα ξεναγήσουν τους γονείς.

«Εικαστικές δημιουργίες»

Οι μαθητές/-ήτριες μπορούν να δημιουργήσουν ένα καδράκι ή μια εικαστική σύνθεση, διαλέγοντας να παρουσιάσουν κάποιο ιστορικό μνημείο, τοπίο, στοιχεία τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς. Προετοιμάζουν με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού της Αισθητικής Αγωγής μια εικαστική έκθεση για την ευρύτερη κοινωνία την ημέρα της εκδήλωσης. Θα μπορούσαν να κατασκευάσουν σε μεγαλύτερες τάξεις μέχρι και μακέτες μνημείων π.χ αρχαίο θέατρο από φελιζόλ.

«Θεατρικό δρώμενο»

Οι μαθητές/-ήτριες επιλέγουν ένα ιστορικό μνημείο του τόπου τους ή αρχαιολογικό χώρο και φτιάχνουν ένα διαφημιστικό μήνυμα επικοινωνίας που να αναφέρεται στο

συγκεκριμένο μνημείο. Συγγράφουν ένα φανταστικό σενάριο και παίζουν σχετικό θεατρικό δρώμενο.

Σημειώσεις

Στο πλαίσιο της δημιουργίας μαθητικής εφημερίδας και του ταξιδιωτικού διαδικτυακού οδηγού ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να δοκιμάσει νέους τρόπους διδασκαλίας ξεφεύγοντας από το καθημερινό πρόγραμμα. Έχει τη δυνατότητα να αναδείξει τις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/-ητριών. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού είναι υποστηρικτικός, καθοδηγητικός. **Αποτελεί ο ίδιος παράδειγμα με τη συμπεριφορά του** και δίνει ευκαιρίες σε όλα τα παιδιά να βοηθούν τους/τις συμμαθητές/-ήτριες.

Η εργασία σε ομάδες διευκολύνει την ένταξη ατόμων διαφορετικής καταγωγής και δυνατοτήτων και αμβλύνει τις ανταγωνιστικές στάσεις και πρακτικές. Οι ρόλοι σε κάθε ομάδα εναλλάσσονται όποτε κρίνει ο/η εκπαιδευτικός σε κάθε νέα δραστηριότητα. Προτείνεται η χρήση της συχνής επιβράβευσης ως ένας βασικός τρόπος πρόληψης προβληματικών συμπεριφορών, αλλά και ως τρόπος παρέμβασης ([έπαινος συμμετοχής στο πρόγραμμα Δεξιοτήτων](#)). Επίσης, είναι ευκαιρία ο/η εκπαιδευτικός να υπενθυμίσει στους /στις μαθητές/-ήτριες την αξία και το σεβασμό στην πνευματική ιδιοκτησία, όταν χρησιμοποιούν εικόνες, κείμενα από το διαδίκτυο.

Υποδειγματικό Υλικό- Δειγματικά Φύλλα εργασίας - Περιγραφή εργαστηρίων & δράσεων

1^ο & 2^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

1^ο & 2^ο Φύλλο Εργασίας

Τίτλος: «Μαθαίνουμε και αναζητούμε στο διαδίκτυο την Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά του τόπου μας»

- ✚ Επιλέξτε 2-3 σπουδαία ιστορικά μνημεία ή στοιχεία λαογραφίας, ή παραδόσεις του τόπου σας ή ό, τι άλλο αποφασίσετε από τις κατηγορίες της πολιτιστικής κληρονομιάς και γράψτε πληροφορίες. Δίνονται οι παρακάτω ενδεικτικοί πίνακες.

1^ο ιστορικό μνημείο ή άλλο:

.....
.....
.....
.....

Λόγος που το επιλέξαμε:

.....
.....
.....
.....

Τα χαρακτηριστικά του:

.....
.....
.....
.....
.....

2^ο ιστορικό μνημείο ή άλλο:

.....
.....
.....
.....

Λόγος που το επιλέξαμε:

.....
.....
.....
.....

Τα χαρακτηριστικά του:

.....
.....
.....
.....

3^ο ιστορικό μνημείο ή άλλο:

.....
.....
.....
.....

Λόγος που το επιλέξαμε:

.....
.....
.....

Τα χαρακτηριστικά του:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

 Κατασκευάστε έναν εννοιολογικό χάρτη με την κατηγορία της Πολιτιστικής κληρονομιάς που έχετε αναλάβει αναφέροντας παραδείγματα του τύπου σας:

3^ο & 4^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

3^ο & 4^ο Φύλλο Εργασίας

Τίτλος: «Προετοιμαζόμαστε και δημιουργούμε ψηφιακή μαθητική εφημερίδα»

- ✚ Φτιάξτε ένα προσχέδιο για τη δική σας ψηφιακή μαθητική εφημερίδα διαλέγοντας ένα από τα παρακάτω πρότυπα.

1ο Πρότυπο δημιουργίας μαθητικής εφημερίδας

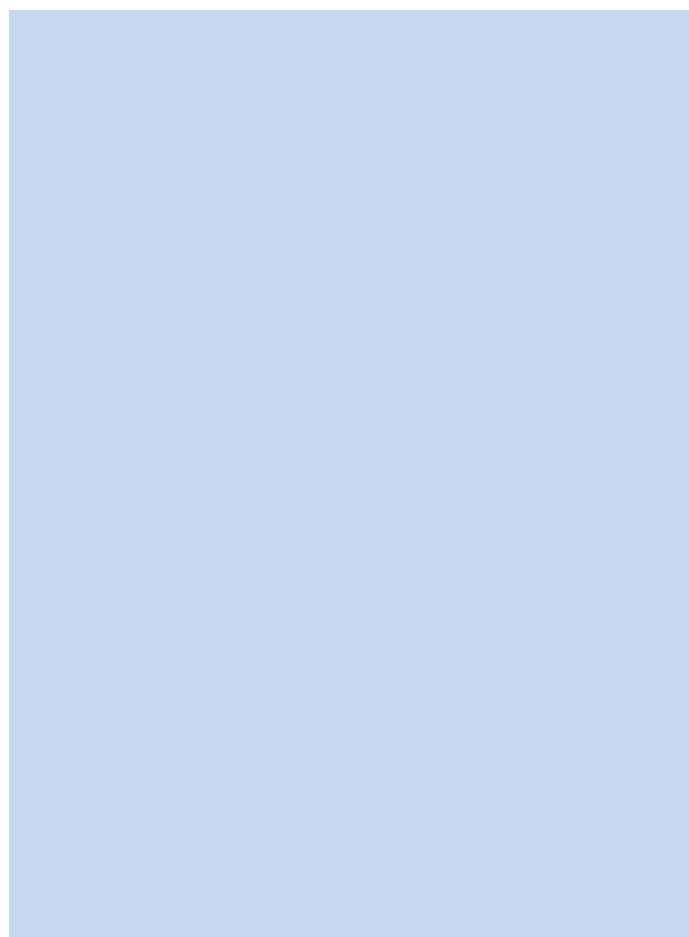
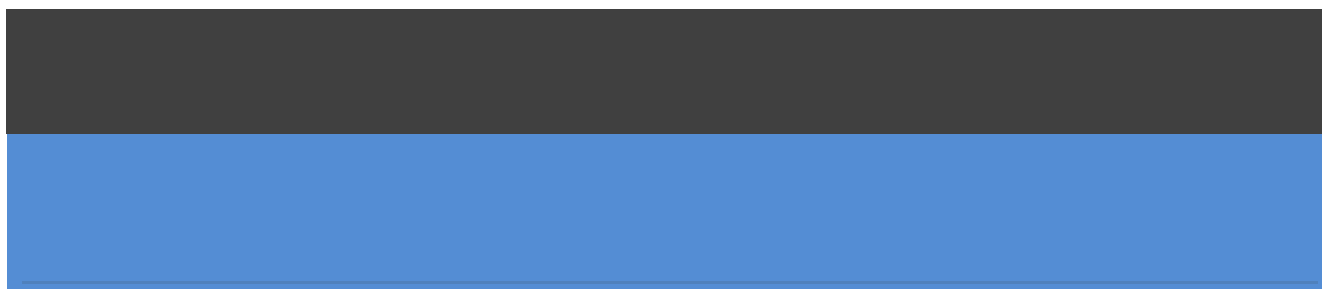
(Πηγή: <https://edtech.gr/school-newspaper/>)

Δημοτικό Σχολείο

Μεσομηνία

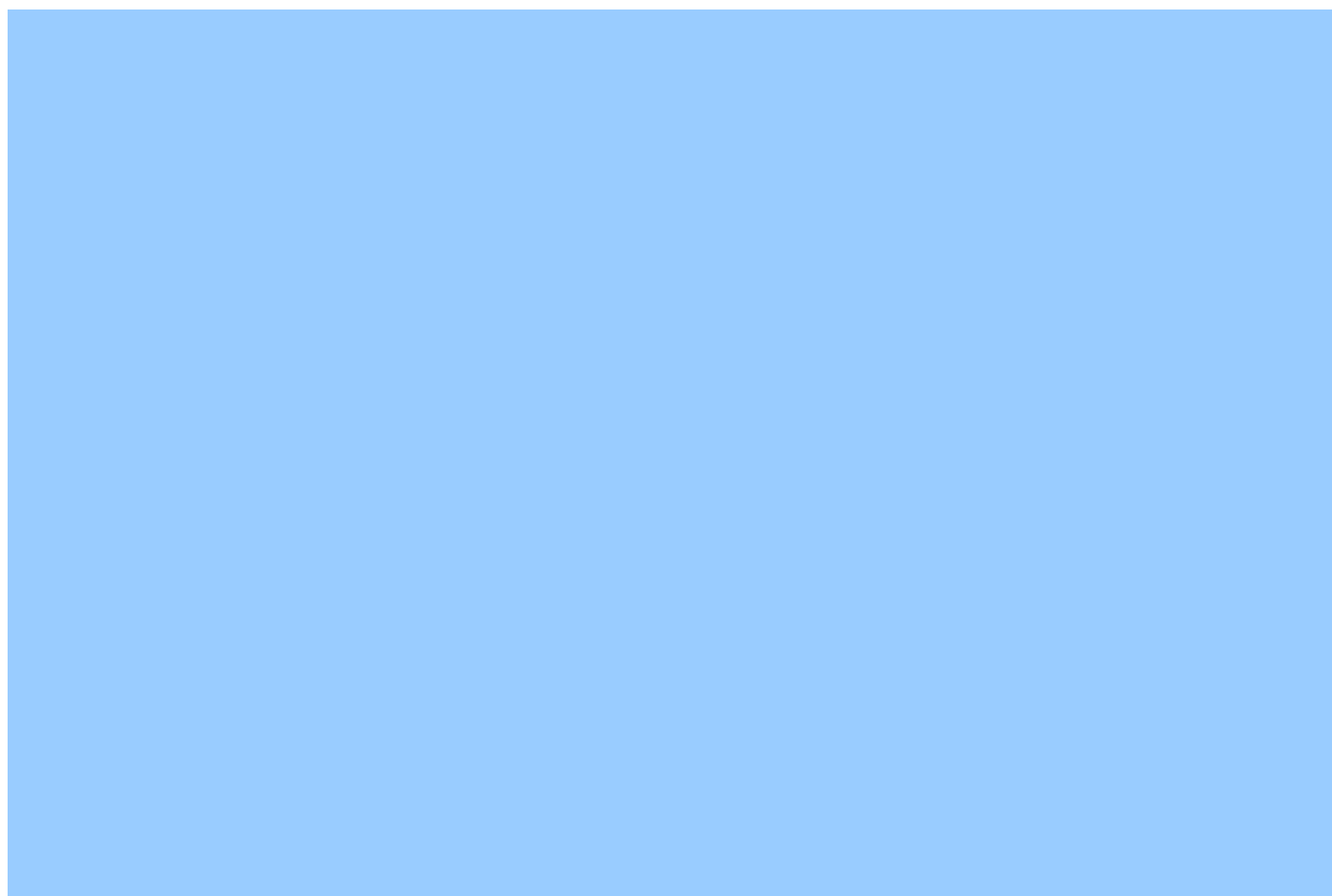
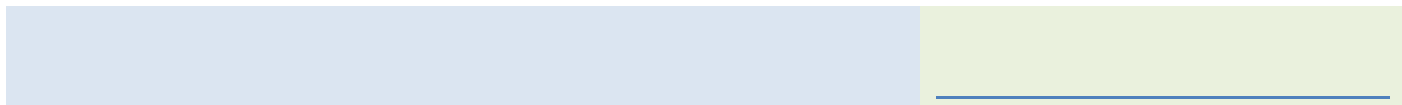

2ο Πρότυπο δημιουργίας μαθητικής εφημερίδας
(Πηγή: <https://edtech.gr/school-newspaper/>)

3ο Πρότυπο δημιουργίας μαθητικής εφημερίδας
(Πηγή: <https://edtech.gr/school-newspaper/>)

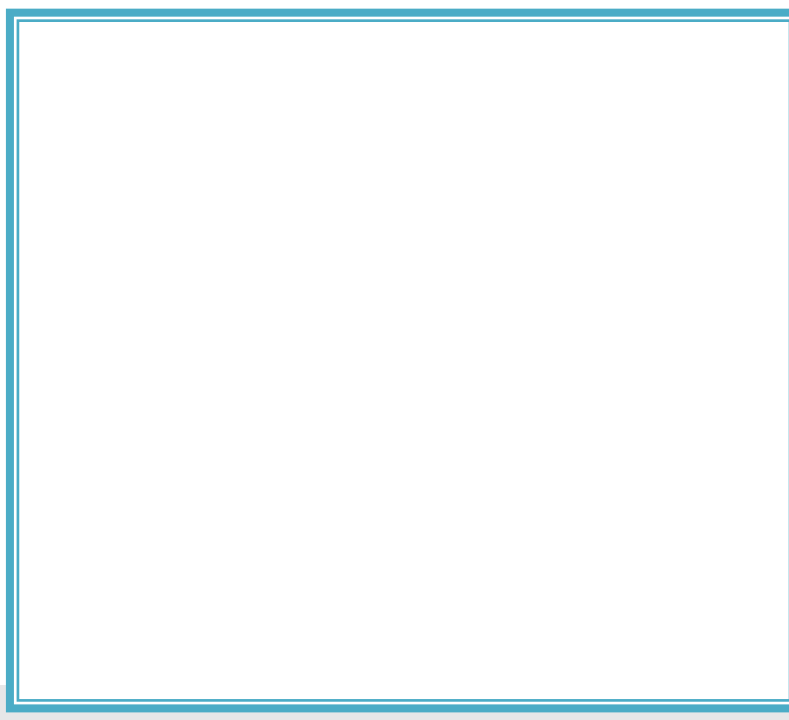
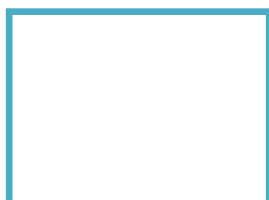
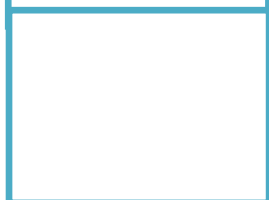
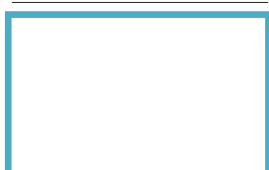
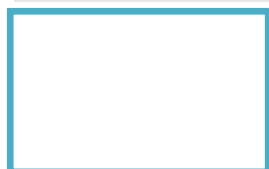

5^ο & 6^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

5^ο & 6^ο Φύλλο Εργασίας

Τίτλος: «Κατασκευάζουμε ψηφιακό ταξιδιωτικό οδηγό και οι μαθητές ξεναγούν»

Φτιάξτε ένα προσχέδιο (Πηγή <https://edtech.gr/school-newspaper/>)
για ένα ταξιδιωτικό οδηγό προβάλλοντας την Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά

Ενδεικτικές Δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

Στόχος της περιγραφικής αξιολόγησης είναι να συνειδητοποιήσει ο/η μαθητής/-ήτρια ποια είναι η ατομική του/της πρόοδος, ώστε να βελτιώσει τις επιδόσεις του/της, να εκτιμήσει ο/η εκπαιδευτικός αν έχουν επιτευχθεί οι διδακτικοί και παιδαγωγικοί στόχοι, να αντλήσει πληροφορίες προκειμένου να αποτιμήσει τη διαδικασία της μάθησης ώστε να αναμορφωθεί αν χρειάζεται, καθώς και να ενημερώσει τους γονείς/κηδεμόνες για την πρόοδο των παιδιών τους.

Ο/Η εκπαιδευτικός προκειμένου να συλλέξει περισσότερα στοιχεία για να κατανοήσει τη μαθησιακή και την αναπτυξιακή πορεία του/της μαθητή/-ήτριας και να συνθέσει με μεγαλύτερη αξιοπιστία και εγκυρότητα το προφίλ του/της μαθητή/-ήτριας χρειάζεται να κάνει ένα συνδυασμό από διάφορες μεθόδους.

Στο τέλος κάθε εργαστηρίου στην ολομέλεια της τάξης κάθε ομάδα παρουσιάζει το έργο της στους/στις συμμαθητές/-ήτριες και αξιολογείται. Με αυτό τον τρόπο οι μαθητές/-ήτριες προβληματίζονται, αναρωτιούνται για τυχόν λάθη, αποκτούν κοινωνικές δεξιότητες, σκεφτόμενοι προτάσεις βελτίωσης.

Στο συγκεκριμένο πρόγραμμα προτείνονται οι εξής δραστηριότητες περιγραφικής αξιολόγησης: 1. Δραστηριότητες όπου κυρίαρχο ρόλο έχει ο μαθητής α) η αυτοαξιολόγηση, β) η ετεροαξιολόγηση και γ) ο ατομικός φάκελος (portfolio) 2. Δραστηριότητες με κυρίαρχο το ρόλο του εκπαιδευτικού: α) η παρατήρηση και β) η συζήτηση.

Φύλλο αξιολόγησης Ομάδων

Δουλέψαμε οι	
Οργανωθήκαμε (γρήγορα, με δυσκολία, δεν οργανωθήκαμε).	
Λέγαμε ιδέες ο ένας στον άλλον, επικοινωνούσαμε ευχάριστα.	
Μια σπουδαία ιδέα που είπα/βρήκα ήταν...	
Μια σπουδαία ιδέα που είπε ο/η ...ήταν	
Επαινούσαμε την προσπάθεια ή τσακωνόμασταν.	
Ενθαρρύνουμε ο ένας τον άλλον ή ασκούσαμε άσχημη κριτική.	
Μιλούσαμε χαμηλόφωνα, με ήσυχο και δημοκρατικό τρόπο ή κάναμε μεγάλη φασαρία.	
Η καλύτερη μαθητική εφημερίδα ή ταξιδιωτικός χάρτης ήταν:	
Την επόμενη φορά αποφασίσαμε να φροντίσουμε περισσότερο να.....	

Φύλλο ετεροαξιολόγησης ομάδων

	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΑΡΚΕΤΑ	ΠΟΛΥ
Ο τίτλος της μαθητικής εφημερίδας ³ προκαλεί το ενδιαφέρον.				
Ο σκοπός της μαθητικής εφημερίδας επιτυγχάνεται ξεκάθαρα.				
Η μαθητική εφημερίδα περιλαμβάνει κατάλληλες εικόνες και κείμενα.				
Οι πληροφορίες της μαθητικής εφημερίδας είναι κατάλληλα οργανωμένες, ώστε να την κάνουν ενδιαφέρουσα.				
Η μαθητική εφημερίδα επικοινωνεί με τα μηνύματα που θέλει να περάσει.				
Η μαθητική εφημερίδα είναι ελκυστική όσον αφορά τον σχεδιασμό και την οργάνωση – γίνεται καλή χρήση του χρώματος και του χώρου.				
Η ορθογραφία της μαθητικής εφημερίδας είναι σωστή.				
Η μαθητική εφημερίδα αναφέρεται με σαφήνεια στο θέμα και στις σχετικές έννοιες.				
Ο ταξιδιωτικός οδηγός περιλαμβάνει κατάλληλες εικόνες και κείμενα.				
Οι πληροφορίες του ταξιδιωτικού οδηγού είναι κατάλληλα οργανωμένες.				
Ο ταξιδιωτικός οδηγός είναι ελκυστικός– γίνεται καλή χρήση του χρώματος και του χώρου.				
Η ορθογραφία του ταξιδιωτικού οδηγού είναι σωστή.				

³ Στη θέση της μαθητικής εφημερίδας μπορεί να ο ταξιδιωτικός οδηγός

Φύλλο Παρατήρησης

Ο/Η εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί το παρακάτω φύλλο παρατήρησης για να καταγράψει γενικές παρατηρήσεις στα επιλεγμένα σημεία εστίασης.

Υπόμνημα/επεξηγήσεις

*	**	***	****
μη ικανοποιητικά ή λίγες φορές	μέτρια ή αρκετές φορές καλά	πολλές φορές πολύ καλά	πολύ καλά ή σχεδόν πάντα

Δεξιότητες	Μαθητής Α	Μαθητής Β	Μαθητής Γ
Ακρόαση	*	**	*αδυναμία
Παρατήρηση	****		*
Ενσυναίσθηση & Ευαισθησία	*		
Γλωσσικές, επικοινωνιακές, πολυγλωσσικές δεξιότητες			
Ευελξία & Προσαρμοστικότητα			
Συνεργασία			
Επίλυση συγκρούσεων	***	**	*
Αναλυτική σκέψη			
Κριτική σκέψη			
Γνώση & κριτική κατανόηση του εαυτού			χρειάζεται ενίσχυση
Γνώση & κριτική κατανόηση γλώσσας & επικοινωνίας	π.χ απλές λέξεις	πλούσιο λεξιλόγιο	Πολύ περιορισμένο λεξιλόγιο
Γνώση και κριτική κατανόηση του κόσμου		Μειωμένο ενδιαφέρον	
Αυτεπάρκεια			
Ανεκτικότητα			
Αυτόνομη Μάθηση			
Σεβασμός & Υπευθυνότητα			
Πολιτειότητα			
Διαχείριση πληροφοριών και επεξεργασίας δεδομένων	Γρήγορη και εύστοχη		
Ασφάλεια			
Ψηφιακή Επικοινωνία			
Δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου		Φαντασία	Αδιαφορία
Ψηφιακή επίλυση προβλημάτων			

Φύλλα περιγραφική αυτοαξιολόγησης

Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να ζητήσει από τους/τις μαθητές/-ήτριες να αυτοαξιολογηθούν ακολουθώντας έναν από τους παρακάτω τρόπους:

- α) με ένα συνεχές κείμενο, στο οποίο θα αναφερθούν στη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα, δίνοντας έμφαση στα δυνατά τους σημεία, αλλά εστιάζοντας και στα σημεία στα οποία δυσκολεύτηκαν,
β) συμπληρώνοντας φύλλα αυτοαξιολόγησης π.χ. όπως παραθέτουμε παρακάτω:

1. ΦΥΛΛΟ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΑΘΗΤΗ/ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ

Όνοματεπώνυμο:	Ημερομηνία:
Σχολείο:	Μάθημα:
Τάξη:	Εκπαιδευτικός:

Απαντώ στο ερωτηματολόγιο με ειλικρίνεια, με τον χαρακτηρισμό που εκφράζει καλύτερα τη γνώμη μου για την κάθε πρόταση: **ΚΑΘΟΛΟΥ-ΛΙΓΟ-ΑΡΚΕΤΑ-ΠΟΛΥ.**

Κριτήρια	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΑΡΚΕΤΑ	ΠΟΛΥ
Κατάλαβα τι σημαίνει πολιτιστική κληρονομιά.				
Μπορώ να εξηγή την άυλη πολιτιστική κληρονομιά.				
Κατανόησα τη φυσική κληρονομιά.				
Ξεχωρίζω τις διάφορες κατηγορίες πολιτιστικής κληρονομιάς.				
Μπορώ να απαριθμήσω τρία ιστορικά μνημεία του τόπου μου..				
Μπορώ να αναφέρω παραδείγματα της Τοπικής Πολιτιστικής κληρονομιάς.				
Μπορώ να αναφέρω κάποια παραδείγματα άυλης τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς				
Κατάλαβα την αλληλεπίδραση του περιβάλλοντος με τις δραστηριότητες του ανθρώπου.				
Μπορώ να σχεδιάσω και να οργανώσω τις εργασίες μου.				
Μπορώ να σχεδιάσω μια μαθητική εφημερίδα.				
Μπορώ να σχεδιάσω έναν ταξιδιωτικό οδηγό.				

2. ΦΥΛΛΟ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΑΘΗΤΗ/ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ

Όνοματεπώνυμο:	Ημερομηνία:
Σχολείο:	Μάθημα:
Τάξη:	Εκπαιδευτικός:

Απαντώ στο ερωτηματολόγιο με ειλικρίνεια, με τον χαρακτηρισμό που εκφράζει καλύτερα τη γνώμη μου για την κάθε πρόταση: **ΚΑΘΟΛΟΥ-ΛΙΓΟ-ΑΡΚΕΤΑ-ΠΟΛΥ**.

Κριτήρια	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΑΡΚΕΤΑ	ΠΟΛΥ
Μπορώ να βρω στο Διαδίκτυο αξιόπιστες πληροφορίες που ζητώ.				
Χρησιμοποιώ ψηφιακά εργαλεία για τη δημιουργία, επεξεργασία και κοινοποίηση περιεχομένου.				
Χρησιμοποιώ κατάλληλα εργαλεία και τεχνολογίες πληροφόρησης για να ανακαλύπτω νέες πληροφορίες.				
Μπορώ να μεταφέρω πληροφορίες και κατάλληλα μηνύματα ηλεκτρονικά.				
Έχω το θάρρος να κάνω ερωτήσεις ή να εκφράζω τις σκέψεις μου.				
Άκουγα με προσοχή τους/τις συμμαθητές/-ήτριές μου.				
Κατανόησα την εργασία που μας ανατέθηκε και τα ερωτήματα που μας δόθηκαν.				
Δέχτηκα να αναλάβω καθήκοντα που απαιτούν την αντιμετώπιση άγνωστων ή ασυνήθιστων καταστάσεων .				
Συνέβαλα στην καταγραφή των απαντήσεων στα ερωτήματα.				
Είμαι ικανοποιημένος/-η από τον τρόπο που συνεργαστήκαμε.				
Η λύση που έδωσα/που δώσαμε ως ομάδα ήταν η πιο ικανοποιητική από όσες προτάθηκαν.				
Συνέβαλα στις εκδηλώσεις διάχυσης της δράσης.				
Η σύνθεση ως ομάδα μου άρεσε				
Συνάντησα δυσκολίες				
Μου άρεσε το πρόγραμμα				

🚩 Αυτό που μου αρέσει περισσότερο όταν συνεργάζομαι με τους/τις συμμαθητές/-ήτριες στην ομάδα είναι.....

🚩 Αυτό που με δυσκολεύει όταν δουλεύουμε σε ομάδες είναι

🚩 Νομίζω ότι χρειάζομαι βοήθεια

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

Κάθε μαθητής/-τρια μπορεί να συμπεριλάβει στο φάκελο (portfolio) του/της μερικές ομαδικές δραστηριότητες από τα Φύλλα Εργασίας, που φανερώνουν **πώς συνεργάστηκαν αρμονικά και παρήγαγαν κοινό έργο** (π.χ. μαθητική εφημερίδα, ταξιδιωτικό οδηγό κ.ά). Σε μεγαλύτερες τάξεις προτείνεται η ψηφιακή δημιουργία portfolio π.χ στην πλατφόρμα e me, καθώς υπάρχουν αρκετές ομαδικές ψηφιακές δημιουργίες (π.χ. μαθητική εφημερίδα, ταξιδιωτικός οδηγός).

Με την ολοκλήρωση κάθε εργαστηρίου καλλιέργειας δεξιοτήτων, κάθε μαθητής/-ήτρια γράφει το όνομά του/της σε post-it ή μικρή καρτέλα και τοποθετεί το post-it στο portfolio του/της απαντώντας στα ερωτήματα:

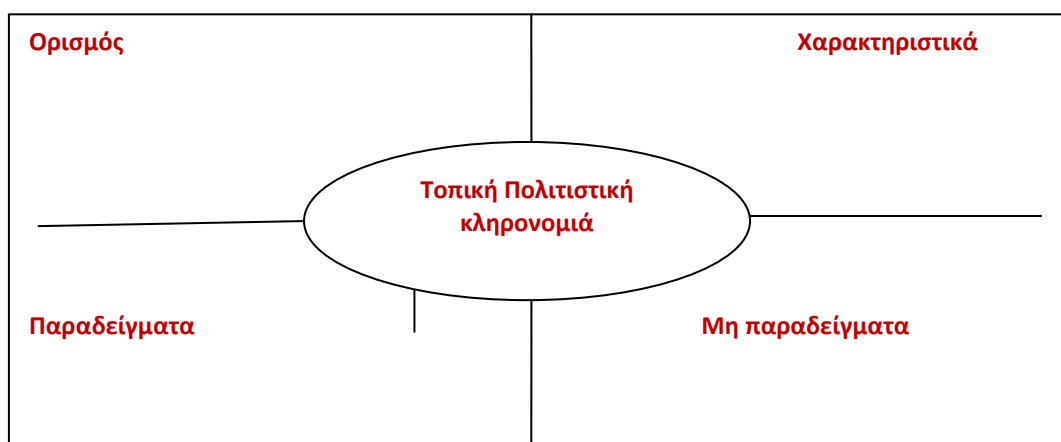
1. Τι ήταν, κατά τη γνώμη μου, το πιο ενδιαφέρον ή το πιο εντυπωσιακό;
2. Ποιο ή ποια συναισθήματα μου προκάλεσε;
3. Τι κατάφερα; Τι μπορώ τώρα να κάνω καλύτερα;

Επιπλέον, κάθε μαθητής/-ήτρια μπορεί σε κάθε εργαστήριο να εμπλουτίσει το portfolio του/της με τις εξής ενδεικτικές δραστηριότητες:

1^ο Εργαστήριο Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

- ✚ Να **συλλέξει άρθρο/α** που αναφέρονται στην Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά (π.χ ιστορικό μνημείο, τοπίο κ.ά) και του/της τράβηξαν την προσοχή του/της.
- ✚ Να **συλλέξει φωτογραφίες** από το διαδίκτυο για την Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά και τις κατηγορίες της (**υλική, άυλη, φυσική και ψηφιακή κληρονομιά**) που του/της έκαναν εντύπωση (π.χ ιστορικά μνημεία, τοπία κ.ά).
- ✚ Να χρησιμοποιήσει τον **γραφικό οργανωτή Frayer Model⁴** για να **περιγράψει την Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά (υλική, άυλη, φυσική και ψηφιακή κληρονομιά)** με τέσσερις διαφορετικούς τρόπους (ενδεικτικά παρακάτω).

Όνομα Μαθητή/-ήτριας: Ημερομηνία:.....

⁴ <https://elearning.iep.edu.gr/study/mod/book/view.php?id=1214&chapterid=36>

2^ο Εργαστήριο Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

- ✚ Να σχεδιάσει **σε χαρτί A4 έναν εννοιολογικό χάρτη** με τις κατηγορίες της Τοπικής Πολιτιστικής κληρονομιάς (**υλική, άυλη, φυσική και ψηφιακή κληρονομιά**) και να δώσει παραδείγματα από την περιοχή του.
- ✚ Να **δημιουργήσει ένα μικρό ευρετήριο** με τις καινούργιες λέξεις, ψάχνοντας στο λεξικό ή στο διαδίκτυο για τη σημασία τους.
- ✚ Να γράψει **ένα άρθρο ή ρεπορτάζ** για ένα ιστορικό μνημείο ή τοπίο που του/της τράβηξε την προσοχή του/της.
- ✚ Να δημιουργήσει **ένα κόμικ με πέντε καρτέ σε χαρτί A3 ή A4**, όπου θα εξηγεί τι σημαίνει Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά, δίνοντας παραδείγματα σε έναν συμμαθητή του (μπορεί να γίνει και ηλεκτρονική ψηφιακή δημιουργία με το λογισμικό Canva <https://edtech.gr/canva/>).
- ✚ Να **γράψει μια παράγραφο χρησιμοποιώντας λέξεις από το Ευρετήριο** για τις κατηγορίες της Τοπικής Πολιτιστικής κληρονομιάς. Κάθε φορά που αναφέρεται μία λέξη στο κείμενο θα την υπογραμμίζει.

3^ο Εργαστήριο Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

- ✚ Να γράψει **μια πρόσκληση προς τον Δήμο** ή **σε ένα ειδικό επιστήμονα** όπου θα τον/την προσκαλεί να αρθρογραφήσει στη μαθητική εφημερίδα τους ή να επισκεφτεί το σχολείο τους για μια συζήτηση με τους/τις συμμαθητές/-ήτριες.
- ✚ Να γράψει **ένα γράμμα στον Δήμο** όπου ανήκει το σχολείο ή σε κάποιο **φορέα** (π.χ Εφορεία Αρχαιοτήτων) ζητώντας τη λήψη μέτρων προστασίας για κάποιο ιστορικό μνημείο όπου παρατηρούνται φυσικές καταστροφές.
- ✚ Να **δημιουργήσει ένα ερωτηματολόγιο** που θα απευθύνεται προς τους συμμαθητές του/της, προκειμένου να συλλέξει πληροφορίες για τις γνώσεις τους για την Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά ή κάποια ιστορικά μνημεία του τόπου.
- ✚ Να γράψει **ένα επεξηγηματικό κείμενο**, όπου θα αναφέρεται σε ένα μνημείο, τοπίο της Τοπικής Πολιτιστικής κληρονομιάς και να εξηγεί με ποιο τρόπο μπορούμε ως πολίτες να το προστατεύσουμε.

4^ο Εργαστήριο Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

- ✚ Να **μαζέψει σχολικές εφημερίδες** που του/της άρεσαν.
- ✚ Να γράψει **ένα περιγραφικό κείμενο** που να αναφέρεται σε ένα ιστορικό μνημείο κ.ά. που υπάρχει στον τόπο του/της και του/της άρεσει.
- ✚ Να **μαζέψει ποιήματα, αινίγματα, τραγούδια, παροιμίες** που σχετίζονται με τον τόπο του/της.
- ✚ Να φτιάξει **ένα καδράκι με κάποιο ιστορικό μνημείο κ.ά** του τόπου του/της.
- ✚ Να **φτιάξει καρτέλες με εικόνες και στοιχειώδεις πληροφορίες** για ένα ιστορικό μνημείο κ.ά του τόπου του/της.
- ✚ Να γράψει μια **παραδοσιακή συνταγή με προϊόντα** του τόπου του/της.

5^ο & 6^ο Εργαστήριο Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

- ✚ Να **συλλέξει ταξιδιωτικούς οδηγούς** που αναφέρονται στην Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά (π.χ ιστορικό μνημείο, τοπίο κ.ά) και του/της τράβηξαν την προσοχή του/της.
- ✚ Να **συλλέξει φωτογραφίες** από την ξενάγηση που θα κάνει.
- ✚ Να γράψει μία **φανταστική ιστορία** για ένα ιστορικό μνημείο, κτήριο κ.ά. που υπάρχει στον τόπο του/της και του/της αρέσει.
- ✚ Να **δημιουργήσει ένα μικρό ευρετήριο** με τις καινούργιες λέξεις για την κατασκευή ενός ταξιδιωτικού οδηγού ψάχνοντας στο λεξικό ή στο διαδίκτυο για τη σημασία τους.
- ✚ Να **κατασκευάσει σε χαρτί A4 ή A3 μία αφίσα** για την ημέρα της ξενάγησης και της εκπαιδευτικής εκδρομής.
- ✚ Να **γράψει μια πρόσκληση** για την ξενάγηση σε ένα συμμαθητή/-ήτρια του/της για την ημέρα της εκπαιδευτικής εκδρομής και της ξενάγησης.
- ✚ Να **γράψει οδηγίες για την ημέρα της εκπαιδευτικής εκδρομής** προκειμένου να αναπτυχθεί η περιβαλλοντική συνείδηση των συμμαθητών/-τριών του/της.

7^ο Εργαστήριο Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

- ✚ Να γράψει **τι του άρεσε περισσότερο** από την εκπαιδευτική εκδρομή και γιατί.
- ✚ Να **συγκεντρώσει χαρτάκια Post it** με εντυπώσεις από την ομάδα (μαθητές/-ήτριες) που ξενάγησε.
- ✚ Να δημιουργήσει **ένα λεύκωμα με μνημεία, τοπία κ.ά** και βασικές πληροφορίες από τον τόπο του/της που του/της άρεσαν. Το λεύκωμα μπορεί να γίνει και ηλεκτρονικό.

Ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης Προγράμματος Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

Μαθητές ξεναγοί, δημοσιογράφοι...

Ανάδειξη Τοπικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς

1. Στο συγκεκριμένο πρόγραμμα χρησιμοποιείται η μέθοδος ετεροαξιολόγησης των μαθητών/-τριών.
A. Σωστό
B. Λάθος

2. Ποιες από τις παρακάτω τεχνικές διδασκαλίας χρησιμοποιούνται στο 1^ο Εργαστήριο με τίτλο «Μαθαίνουμε την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου μας»;
A. Παιχνίδι Ρόλων
B. Εννοιολογικός χάρτης
Γ. Ιστοριογραμμή

3. Στο 3^ο Εργαστήριο με τίτλο «Προετοιμαζόμαστε για να δημιουργήσουμε μαθητική εφημερίδα» χρησιμοποιείται η διαλογική συζήτηση.
A. Σωστό
B. Λάθος

4. Στο 2^ο Εργαστήριο με τίτλο «Αναζητούμε στο διαδίκτυο την Τοπική Πολιτιστική κληρονομιά του τόπου μας» οι μαθητές/-ήτριες χωρίζονται σε ομάδες.
A. Σωστό
B. Λάθος

5. Σε ποιο εργαστήριο ο/η υπεύθυνος/η εκπαιδευτικός συνεργάζεται με εκπαιδευτικούς ξένων γλωσσών;
A.1^ο Εργαστήριο
B.2^ο Εργαστήριο
Γ. 5^ο Εργαστήριο
Δ. 6^ο Εργαστήριο

6. Στο 5^ο Εργαστήριο καλλιεργούνται οι δεξιότητες τεχνολογίας.
A. Σωστό
B. Λάθος

7. Στο 7^ο Εργαστήριο ποια μέθοδο αξιολόγησης χρησιμοποιείται στον κύκλο αναστοχασμού;
A. Φάκελος μαθητή/τριας
B. Γραπτές δοκιμασίες

8. Ο κύκλος του αναστοχασμού σε ποιο εργαστήριο πραγματοποιείται;
- A. 1^ο Εργαστήριο
 - B. 3^ο Εργαστήριο
 - Γ. 4^ο Εργαστήριο
 - Δ. 7^ο Εργαστήριο**
9. Ο/Η εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί τον γραφικό οργανωτή Frayer Model για το μαθητικό φάκελο του/της μαθητή/-ήτριας.
- A. Σωστό**
 - B. Λάθος
10. Το πρόγραμμα καλλιεργεί τις δεξιότητες 21^{ου} αιώνα (4cs)
- A. Σωστό**
 - B. Λάθος